1

يا اشرف البرية يا سيد الورى ... اعلى الله ذاتك قدرا و منزلا
والارض اشرقت بك من نور ربها ... مذلاح شمس وجهك من مطلع الهدى
اى لمعۀ ز حسن تو خورشيد آسمان ... وى پايۀ ز منزل تو عرش ذو العلا
انجا كه بحر بخشش تو موج مى زند ... ابر بهار غرق عرق كردد از حيا
محفوظ قدر قاب قوسين مقام قرب ... مخصوص صدر صفۀ ايوان كبريا
سررشتۀ نبوت و سرچشمۀ كرم ... سردفتر مروت و سر خلقۀ سخا
اى شرعله مخلد و تو ليله معتمد ... وى اسمه محمد و وصفيله مصطفا
تو جلال ايچنده سليمان وقت اولر ... مرمور او زره كم صلهسن سايه سن هما
يوغلد خاك قالب آدم كه تا بولا ... خشت وجود كيله شرف قصر انتها
عيسى جو مقدمك خبرن وردى عالمه ... اندى دينه معجز احياى حق عطا
دير خلقكه عظيم و اوقر نفسكه كريم ... تشريف ادب صفاتله ذاتكى چون خدا
اتك تنزهيله صفاتك بيلمكه ... شاكرده دندى سورۀ والنجم اذا هوى
لطفك نعيم آب بقا كيب روح بخش ... خلقك نسيم باد صبا كيب دلكشا
توليد طرق اولايدم ديو رشك ايدر ... سن بيره بصد غك كورب ارواح انبيا
چون صدر باركاه اذا تم دريك ... فقريله فخر ايليك اولورسكا سزا
شرعك اساسى اولميه شايا خلل پذير ... لو انبتت الجبال او انشقت السما
برمش ازلده خلعت وصفك طرازنه ... كلك قضا كه دام لك العز والبقا
لو نينه ذاتى علت غاى دكلمه ... لولاك خطاب اولميدى عجب اكا
لايق كريم ديمك اكا كم خطاب دب ... ايشتمدى دلندن اتك كمسنه لا
لفظى رموز مخزن اسراره دركنوز ... آچاغى توزى ديدۀ اروآه توتيا
كم ديه سا كه يوسف ثانى جماللة ... يوسف كورر حسنكى ثانى اولور سكا
انك قسك نمود جدر بدرله هلال ... زلفك رخك نمونه سدر صبحله مسا
اى ماه چارده شبه ديو خطاب ايدر ... حق سا كه آنده كم ددى قرآنده طاوها
قاشكله زلف واغزوكه ايلر اشارتى ... قرآنده مرنه يرده كه الف لام ميم اكا
ذات شريفكه نه عجب سايه اولمسه ... نورك اولورمى سايه سى اى فخر انبيا
چشم و چراغ جملۀ آفاق قدر يتك ... هر بايه دن كوررسن انكچون على السوا
زلفك يوزك صفاتن اشترى و ديدى عقل ... آمنت بالذى خلق النور والضيا
تابنده پرتو علكده جمال فتح ... كالنور فى الظلام وكالبدر فى الدجى
دوشردى معجزكله برابلق يولا نهب ... بصتك ركابه ايلكى قصد ايدب غزا
• برزخمله قلدى سپر ماهى ايكى بشق ... انكشت معجزك نه عجب تيغ اولور سها

سيه نظمى

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt 3579
Eski Kayıt

MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ

سن سن ویرن اکا دخی ملك کرامتی … والملك في یمینك تؤتي لمن تشا
عفوایت نظامنك کرمکدن خطالرن … شهدن چو عطا عادتدر ربندن خطا
اول بو نجه جمله سکه دوترا امیذنی … سن بو نجه لطفه قوسك آنی دکل روا

چون سن کمال لطفه لا تقنطوا دک
جرمم ندکلو چوغسه قطع ایتمزم رجا

وصفنده اول جمالك ذکر اتدکین بودلی … هرکم اشتسه ایدر لله در قایل
بوذوکه قرشو کوزم یاشینی کم کوررسه … اولدی صنر ثریا خورشیدله مقابل
اول زلف واول بنا کوش ثعبان ودست موسی … اول خال واول زنخدان هاروت چاه بابل
برخشم چشمکی چون قاشك اچنده کوردم … صندم که ایلمشدر میخ قوس منزل
دیوانه درکورلدن صوعارضنك صفا سن … باد صبا اونکچون اوررا کاسلاسل
تیغیله هیکلینی سی پاره ایلیدم … بو نیو که هرکشی کم قیلور قولنی حمایل
انس وپری نولرکم حور وملکده یوقدر … بو حسن وبو لطافت بو شکل بو شمایل
شویله لطیف وپاك وبی غل وغش در رکم … اولمسه بیل در دم بو قدر تننده برقل
بو صورتیله لیلی سنی اکو کوربدی … مجنون کبی اولوردی البته عقل زایل
لعل حیات بخشك قانم دوکرسه نولا … چون طالعمده اولور آب حیات قاتل
مخمور خواب اولرسه غمزك عجبی خونکم … هر فتنه اویتدی عهدنده شاه عادل
اول قبله اعالی اول کعبه معالی … اول منبع معانی اول مجمع فضایل
سلطان بو الفضایل بر احمد اولملککم … بر بحر درکه بولمز عقل اکه هیچ ساحل
اولکم قتنده دنیانك قدر نه کم … جاهل قتنده عالم عالم قتنده جاهل
رایات عز و دولت راینده اولدعالی … آیات فتح ونصرت شاننده اولدنازل
نعل سم سمندك تاج سر سلاطین … خاك در سرایك آب رخ افاضل
جمشید کبی حکمك انس وجنه نافذ … خورشید کبی فیضك بوتیله بحر شامل
ای خط استوایه عدلك سنك موازی … وی سطح آسمانه قصرك سنك مشاکل
بحر محیط اولب درقابك کدا آرندن … کورمزمسن که ایدر هرکیشی اکه سایل
اطباق آسمانی قهرك اوده یقردی … کر آرده پرده لطفك اولمسه بیدی حایل
حلمك قتنده شاها کوه کران سبکسر … عزمك قتنده حقا برق عجول کاهل
بك حشمت سلیمان بر موره ویره یزدان … کر همتك هماسی استینه بیر غاظل
رایك شعاعیله افاق روشنیدی … اوج فلکده انجم بیدرمدن مشاعل
کیوان کم ایلمشدر یدنجی چرخ مسکن … قصرکده پاسبانه اولمزدخی مماثل
برجیس کم اولبدر اقضی القضاة کردون … ارز سکا ندکلو علم اجرم اولسه کامل

نیجاکی اوله عمرك میزانی کونله بیل … نیجاکه اوله مدحك عالمده موردی دل
خلقك دلندن مدحك اولسون مدام ولسون … هر بر یلك ثمن کون هر بر کونك ثمن بیل

عزت بشکك افسر دولت قپکده چاکر
مطلوب هیبت میسر مقصود جمله حاصل

شکرکم سلطان کردون حشمت وانجم خشم … عزله بصدی بساط سلطنت اوزره قدم
رزم بهرامیله یونان تحتینی فتح ایلیوب … قصر کیخسروده دارا کبی طتدی بزم جم
دري چرخ جلال ودر دریای جمال … قامع کفر وضلال وجامع خلق وسیم
افتاب اوج دولت ماه برج سلطنت … منبع جود ومروت معدن لطف وکرم
شهریار نوجوان سلطان جمال اول شاه کیم … خسرو عالی علم در وآلي والاهمم
خسروا سن بکون اول شاه صاحب عدل وداد … کاب تیغك یر یوزنده قومدی کرد ستم
سرورا بش بومغکدن درکنایت جودله … آفتاب وماه تابیله سحاب وکان ویم
بحر الوب جودك غمیله کوهری اولدی یتیم … بار احسانکله قاطوتدی فلك پشتینی خم
چرخ اعظم خوان احسانکله بولدی امتلا … کر حکیم باشدن ایاغادك وجود یده شکم
بن نجه تشبیه ادم فسحتده سیني عالمه … کم سنك ایشك کومدر عالمك افزون ودم
سن طورکن کسیه لایق دکلدر سلطنت … کن طورر کن آیه لاف حسن دکمز لاجرم
قبله اقبال ادرلردی ایاغك طرغن … کردرلسه قیصر رومیله کسرای عجم
دعوی حشمت سکا دکدوکنه شاهد بو کم … قاضي چرخ ایشکك طراغنه ایلر قسم
اول سکندر سن کم اولدی شرق وغرب کا مطیع … اول سلیمان سن کم اولدی انس وجن اکه خدم
هم جلال قدرله قصرك اشکیدر فلك … هم کمال امنله ملکك حریمیدر حرم
سدره جنت کبی قدرك مقام منتها … ساحت صحن حرم کبی حریمك محترم
چرخ کردون کورتماشا ایده خیرك قبه سن … نیلکون شکلی نجالتدن طوته رنك بقم
لطفله احسانکی ذکر ایدیجك جان بلبلی … دمبدم بو مطلعی تکرار ایدب ایلر نغم

ای که قاپکده بولمیدیبن انواع نعم
اولمزا حسانك لساندن جواب الانعم

طالب معروفدن بو قدر قلادیغی کسنك … کم سنك اغزکدن ایشتمش ولا اول لا ولم
ذاتکی بو لطف وجود یله کورنلر درهمین … رازق معطي النعم در خالق محیي الرمم
ای مسیحادم نسیم لطفك اسسه عالمه … بر یوزنده قلمیه درد والم رنج وسقم
حشمتیله دشمنك اول وقت ادیشرساکه کم … حق قتنده بوله احمد حرمتی بو الحکم
سو مینلره اکي بو درده اولسون مبتلا … کانلرك دردینه اولمایه المدن غیری ام
دشمنونك ایلسون حادث وجودن ممتنع … اولکم انك ذاتنك وصفنده لازمدر قدم
یوکه باش قومینلرك حرفیده بلا … قا پکا قول اولمینلرك ندیمیدر ندم

تربیت قیلب کنش درکه طاشی لعل ادر … نه کنشدن سن اشاغاسن نه طشدن کم

اولمشم شاها حقارت طپرغنده پایمال … بنی طپرقدن کوتر چون سن کنش بن بنده کم

باشمی افلاکه ایرد عزتو جاهیله بنم … یعنی کم قاپکده کمتر قوللروکه ایلم ضم

عارفه بر حرف بسدر دیدلر اهل کمال … شه چو عارف قدر نه حاجتکم سوزی تطویل ادم

نیجه کم ذوق الم در همدم شادی وغم … نیجه کم شادی وغم در موجب ذوق والم

همدم اولسون خسروا دایم سکا و دشمنه … سکا شادی بیله ذوق و دشمنه درد یله غم

ارته دورسون دولتك ساعت بساعت دمبدم

جان ودلدر سن مه بدرك مكانی دایما … اول سببدن درلر ای دلبر سكا بدر دجا

وعده سینه هجركك عالمده الترجان حسد … كاندن آرتق كمسه عالمده ایتمزسن وفا

دل غم زلفكده وصل استیچون اولمز قبول … چون شب قدر ایچره درلر مستجاب اولردعا

شفقت اندوكیدن آخر ساغر صحبتده بنی … ایچی یاندوغندن اغلر شمع جمع آرا بكا

اغزكی ایسم دد وكچه صورسرسن لعلكی … یوق یره بن خسته نك جاننه ایلرسن جفا

عاشقك بو ینینه قول صلق كنه دردیرسك … سن كناهندن قیرمه طوله بنم بو نیما

كرد راهك كوزه فردوسه حور ایلردیه … مرحبا ای توتیاء چشم دولت مرحبا

لبلرك اوستنده دشمشدر كوزك غایتده خوب … خوب اولور استنده حلوانك كه بادامی اوله

یاشكك باران تومشلردر نظامی آدنی

حوتدر مشلر تنزل الاسماء من صوت السماء

اندین سیل فنا عمر بنا سینی خراب … خذ من العیش نصیبا ومن العمر نصاب

نه باب حرم عیش ز میخانه طلب … رحم الله لمن علمنی فتح الباب

عیش ایت ای عاشق شیدا كه بهار ایلدینه … زین الروضة كالجنة بالورد وطاب

كوكلكی بنجیلین بربتكه وركم دیه لر … بشر الله لمن اعشقه حسن مآب

سرونازی كه ز رخساره تو روز شود … لو تجلی لك فی الظلمة من غیر حجاب

از غمش انجه بجان من دلخسته رسید … لو وضعنا اثرا منه علی الصخر لذاب

بكا سندن غم واندوه وعنا اولدی نصیب … قسمتی منك بلاء وعناء وعذاب

كنج سودای تو در كنج دلم معتكفست … مسكن الكنز وماواه خراب ویباب

محنت هجره نظامی نیجه بر ایلیه صبر

ساد نی احترق القلب بشوق الاصحاب

رباعی

رقم زرق وریا از ورق دل بتراش … پیش حق جرم نهان به بود از طاعت فاش

خاطر هیچ كسی را بملامت مخراش … من اگر نیكم و گر بد تو برو خود را باش

روضه جنت جمالك گلشنندن بر ورق … آتش دوزخ فراقك سوزشندن بر لهیب

یوزیكم كوریسه دركه الصلا اهل الصلوة … زلفكه كم بقسه ایدر الصلیب اهل الصلیب

سنبلك طرفیندن رخسارك بنفشه اندده كل … غبغبك ازره زنخدانك ترنج استنده سیب

غبغبك لطفندن اگاه اولمین بئس الغبی … لبلرك وصفنده سركردان اولان نعم اللبیب

دمبدم كوكده آه اتسم تعجب اتمه كم … گلستان ایچنده اولمز ناله بلبل غریب

برج خیبردن عوض در زلفك ای كافر نژاد … چاه بابلدن بتر در چشمك ای جادو فریب

ای نظامی جرعه لر دایم نصیب خاك اولر

خاك راه اول جرعه وصلندن استرسك نصیب

خط ریحان كم طولنمشدر گلستانی درست … ناله در كم دور ایدر بدر ماه تابانی درست

دانه خال سیاهی یار گندم گونك … اودلره یاندرد عدن خرمن جانی درست

قورتورم الدرمكه عهد اتدكیدن بنی كم … بولمدم عالمده بر عهدی وپیمانی درست

مرشد اولمز مصحف حسنی روان اتمسه شیخ … كم امام ایدر آنی بلمز چو قرآنی درست

مه نه لاف ایلر سنكله خوان حسن ایچنده كم … كزمدك قپو قپو بولنجه بر نانی درست

بنی كوردكجه سنكله مهر ادب نیلر رقیب … جان ویرركن كافرك خود اولمز ایمانی درست

خانقاه ایچنده ایسك آستین افشان سماع … قلمیه بر خرقه اهلینك گریبانی درست

تیز ادر شیرین لبوكه شیخ دندان طمع … گرچه كم بر دانه یوق اغزنده دندانی درست

كوكلنی یقمه نظامینك كه یا پلمز دخی

شیشه كم اوشنسه كمدر ایلین آنی درست

كوزلروكه فتنه وآشوب اول قاش اكدرر … شوخ وفتان مردم سرمسته ساواش اكدرر

كوكلمه جان قاتی كوكلكدن شكایتلر قلور … كورجه بی عقلدر كم دلویه طاش اكدرر

كوزلرم حالینی عرض ایت ای صبا اول ماهه كم … حالنی سقالك سلطانه فراش اكدرر

حسن لیلی درودن مجنونه مولیدن خبر … نقش دلكش معرفت اهلینه نقاش اكدرر

چرخ جور اول غمزه غماز خونریز اوكردر … دهر قهر اول چشم كافركیش قلاش اكدرر

آفرین ایلر نظامی كوردكجه حسنكی

صورت موزون نظر اهلینه شاباش اكدرر

بز همو كم شاه انجم منظره مسكن طوتر … لعل نابك باده جام می روشن طوتر

آتش رخساره صلش عود خالندن بخور … زنگی زلف سیاهی اوستنه دامن طوتر

یوزكه كوزدكمكیچون صقلورلی جان جسمی … مردم چشم الندن نیجه كم سوزن طوتر

یاشمه قدر وغبغبه نیچون لطف ویا مهر ایلمز … چون منجم خیر وشری حب الجمدن طوتر

دشتی سرمستی اگر كورسه مجوانك بوكن … زلف وخالك كیبك كافر جنتی مسكن طوتر

حدی وارنده نظامی طوتدغن كوی وطن

بوكه گل وقتنده بلبل مسكنی گلشن طوتر

ولـه

هر نسیم جانفزا کاول زلف پرچیندن چقر   شرمسار ایلر تغوسی مشکی کم چیندن چقر

چقدی دلدن خیالی زلفنك دشنامله   گرچه درلر طتلو سوزیله یلان ایندن چقر

چون یوزك دیندر نوله زلفوكه كافر دیرسم   كافر اولور شبهه سز هر كسه كم دیندن چقر

یاد بندن یاد تك كمز خیالی سینه دن   دین یوق كافردكلدر دوزخ ایچندن چقر

دیده دن چقسه لب ودندان یارك هجرله   لعل ودری عالمك چشم جهان بیندن چقر

راه وصل اكدمد عاشق چقد لعلندن جواب   یعنی درعاشق بو یولده جان شیرینندن چقر

ای نظامی اومه یارك چین زلفندن خلاص
كم كوربدر بیشه كم چنك شاهندن چقر

لذتی روح روانك لعل دربوشنده در   فتنه سی آخر زمانك چشم مدهوشنده در

گوشه سنده ماهك ایدن خوشه پروینه طعن   گوشوار یدركه دلدارك بناگوشنده در

چونكه هرشبده تجلی سن سن ای دلبرادن   قندكم بقسم خیالك كوزلرم طوشنده در

خضردركاهك مقامی درلب آب حیات   خط سبزی كم كناری چشمه نوشنده در

قشلرك محرابنی كورسه براغز دیده دن   زاهد اول سجاده پشمینی كم دوشنده در

طره رخسارده باقب تماشا ایت كوكل   رومی دوزی كه هندوی شب آغوشنده در

قولغكده اولسون ای دلبر نظامی سوزیكم
پاره شرسیمین بدن دلبرلرك كوشنده در

سن بری سن خود نظامی خستیه خشمك ندن
مكرله انسانلكبی هر لحظه مردم كسترر

خطك اول پیروزه در كم لعل ناب اوستنده در   لبلرك اول لعل كم در خوشاب اوستنده در

یوزك اوستنده كوزك طوتسه وطن اولمز عجب   منزل مریخ دركم آفتاب اوستنده در

چشم كریانمده ای دلبر خیالی قدلرك   بر نهال تازه در كم جوی آب اوستنده در

قامتم اول دالدر دونمشدر كه درد البنده در   كوزلرك اول عینه بكزر كم عذاب اوستنده در

خاك اولالی دلبر توی حسندن استرسك نصیب   كافتابك تابنه منزل تراب اوستنده در

زلفده ابروكی كورنلر در هزاران آفرین   اول معنبر چیره كم مشكین طناب اوستنده در

ای نظامی وصلله شاد اولمه وهجرانه ملول
كایناتك حالی چونكم انقلاب اوستنده در

طولشب دل زلفكه چاه زنخدانندن قچر   ریسمان بولنكیبی البتّه زندانندن قچر

كورسه یوزك مصحف زاهد قرار اتمز كیدر   غالبا شیطاندر اول كافركه قرآنندن قچر

تیغ الوب بشلر كنش سنكله جنك حسنه لیك   قورقوسندن تیراندامی ومیدانندن قچر

عقل كوی عشقدن نیچون قچر دیدم دیدی   روستایه شهراچی زنداننكلوراندن قچر

كوی یاره طعن دشمندن قچن وار درقچن   كعبه یه وارمز شوكم خار مغیلاندن قچر

ای نظامی اول صنمدن قچسه زاهد طك دكل
نیلسون خفاش درخورشید تابانندن قچر

ولـه

كوكلمی عاشقلرك بو زلف عنبر رنك الور | جانني بيدللرك اول چشم شوخ و شنك الور
يار بمدر ديد كيچون كوكلمی زنكار غم | طوتسه اوليه عجب آيينه بمدن زنك الور
زهره قانون وكش دف پرده دراهنكچون | چنكنه اول مطرب مه چهره تا كم چنك الور
كوكلمی آلمزدی لب ورمه رقيبك اغزنه | كم ويرديا قوتی و بی قدر و قيمت سنك الور
لطف خدكدن شكست آيينهٔ چينی بولور | نقش حسنكدن خجالت نسخهٔ ارژنك الور
دل كه قان بو بيز سينمده يوزك شوقله | كان اچنده لعل بكرز كم كنشدن رنك الور

بزده صقلر چونكه يوق بر ذرهٔ يرآد چون
بونجه دللركم نظامی اول دهان تنك الور

هر سينه ده كم مهر و محبت اثری وار | خوش نالهٔ شبكيرله آه سحری وار
عشق اهلی سپر تيرنه يارك جكر ايلر | كلسون برو ميدانه كمك كم جكری وار
نركس نيجه سی كوزلو كه اوبكنه ای دوست | كورمزمی كوزك فتنه سن آخر بصری وار
هر حلقه ده مشكين صچك ذكرن ادرلر | هر كوشه ده فتان كوزك فتنه لری وار
عالمده زهی طالع فرخنده آنك كم | بر سنجيلين يوزی كن آيني قمری وار
ای دل كه اتمايه كوزمدن سفر اتمه | دريا سفرينك چو بلورسن خطری وار

منع اتمه نظامی رخ و زلفك كوزدرسه
چون دور تسلسلده حكيمك نظری وار

ولـه
اولمدن كل بكعنك شمع شب افروز هنوز
اردمدن بلبله پروانه كبی سوز هنوز
يان ودل مصرنی لطفيله عمارت ايدركور
اولمدن رومه حبش لشكری پيروز هنوز
سن جفايله غبارم يله صاوردك وين
نور رخم خاطركه قونه ديو توز هنوز
مهر مهرك فلك دلده طلوع اتمشدی
اولمدن ماه فلك سطحنه مركوز هنوز
بونجه عليا سنك مكتب عشقكده دكل
بير دانای خرد طفل نوآموز هنوز
جامهٔ صبرمی چاك ايلد مقراض غمك
اولمدن غنچه لرك سوزن دلدوز هنوز
مال قارونی كرچه كه قزندی غمكی
طوكيدی غصكه بو جان غم اندوز هنوز
شمس عمر اولدی نظامی افق موته قريب
آه كم ايلمی فرقت شبنه روز هنوز

ولـه
قولدكم اجيدی نركس مستك شراب ناز

[illegible]

ولـه

طلعتك كوكب صبح كوكبه سن مهر و مهك | كنشه سايه صلر طرهٔ طرف كلهك
سكا بو رونق و سيما ندن ای شمس فلك | مكر اول كعبهٔ حسن ايشكدر سجده كهك
توتيا منتنی چكمزم ای برق صنما | كوزمه كحل جلا يتيسه يتر كرد رهك
شكرك اغزنه سيكك لر اوشردی دهنك | مشكك آيقلره صلدی سر زلف سيهك
يوزك استنده قشك لطفنه ای شمر اكر | كلسه قوس قزح استنده مه چارده هك
كوركنه صانورسك بوس و كناری صنما | اده كوردكم بری بك خيره بكرا و كنهك

ای نظامی دلرسك كه اولسن عالمه شاه
بنده سی اولمغه سعی ایده كور اول پادشهك

هر نه جانكم كوزلرك سحريله سركردان دكل | اهل دللر مذهبنده جان دراما جان دكل
چشمهٔ حيوان لبكدر رقيبك بن دردم | چشمهٔ حيوان در اما چشمهٔ حيوان دكل
نور يوز آندر ددم حسنك دليل استر حسود | برقعی رفع ايت يوزكدن حاجت برهان دكل
صورتك جنتدر ای حوری و رضوان در طبعك | يوزكه كمدر دين كم جنت رضوان دكل
دمم وار دردا كه بو درد و غمی هجريله كم | سينه سوزان و جكر بريان و دل كريان دكل
زخمكم بقسه ايدر بوكه مرهم نيلسون | دردمی كم كورسه ايدر قابل درمان دكل

ای نظامی چونكه يوق خوبلرده آيين وفا
حمد لله كم بولارك حسنی پايان دكل

[illegible]

اولسه خورشيد فلك ميوه سی سرو چنك
جانكی زلف ارا سنده نظامی وار اسه
برقل اچنده بولنيا مكی بو عجب رسنك

ولـه
ای نسيم سحری مشك فشاندر نفسك
وار در اول زلف سمن سايه مكر دست رسك
بن كه جان كلشننك نازنه قلنمزدم
[illegible]

[illegible]

وله

ای سبیلی عشقکک انا بهد بناه السبیل | لعل نابک چشمه‌سی عینا تسمّی سلسبیل
قدکه دیرمز دلر لطفیله سرو بوستان | طوغری دررلر نصیب اولمز حماقتده طویل
ای طوداغک شربتندن بر اثر خضرک صوینه | وی کیاغک پرتونده بر شرر نار خلیل
فکر و فکری کوکلمک اولدی قد و عارضنده مدام | فکری نه فکر لطیف و فکری نه فکر جمیل
لبلرکدن شرمسار اولدی آب خضرک شکّری | کوزلرمک چشمه‌سارنده خجل در جوی نیل
سلسبیل وصلی جون اولمز سبیل ای تشنه دل | جان سبیل ایت کر بساط قرب ایسترسک سبیل
کرمتاعی جوغ اولن ایدرسه وصلی و آمنی | عاشقک جانبدر متاعی لنه شیء قلیل

ای نظامی عارفیسک هر بتی بر قبله بیل
قبلة العشاق فی الآفاق من هذا القبیل

حوتم بوده‌م که اولمشکن جانه ارمشم | کم هجر اچینده وصلت جانانه ارمشم
افلاکه ایرسه قدرله باشم عجبمی کم | بر چشر فده حسن مه تابانه ارمشم
دررلرکه وصلنه که ایرن جانه ایرشر | بن وصلکدن ایرلیلی جانانه ارمشم
بر ذره‌یم که جهدله خورشیده ایتمشم | بر قطره‌یم که سعیله عمانه ارمشم

سید نظامیم که کمالنده وصفکک
حسن نظام و لطفیله سلمانه ارمشم

ای جمالک آیت عنوان دیوان قدیم | قاشلرک طغراسی بسم الله الرحمن الرحیم

وله

ای جمالک جلوه‌گاهی روضهٔ خلد برین | حسنک مشاطه‌سی من عند علم الیقین
اولّی عشقکک خلیلی کوزلرم قیلمز نظر | آفتاب و ماهه انی لا احب الآفلین
منهزم اولدی عطشدن لشکر آب حیات | کرمعین ارمزسه لعلکدن بکأس من معین
طلعتک متن کلام الله و خطک شرح در | شرح شرح صحیح متنه متن متین
قاشلرک وصفنده کلدی ناله مکر صریح | کوزلرک شاننده اندی انه سحر مبین
جنت کلزار حسنک حسرة للناظرین | شربت شیرین دهانک لذة للشاربین

ای نظامی سکا بو معجز کلامک نظمنی
هاتف غیبی می تعلیم اتدی یا روح الامین

کوزلرم یاشین کوزلر اول بت سیمین بدن | نیته کم کوکده ثریا کوزلر آهوی ختن
خار هجرک بغرمی دلدی بکا رحم اتمدک | سن عجب خرمامسن سنکین دل و شیرین دهن
شمدن ای دل دلر حالن مشوّش عاشقک | حاضر اول وقتا که دیدم سکا حالی شمدن
خاتم حسن اولدغنه هر کم ایسترسه دلیل | بر تقی آجب یوزندن کستر وجه حسن
دریم ای جان کوزلرک التنده نیلر بکلرک | دراولر مشک خطایه نافهٔ آهو وطن
قدکه کم بقسه جانا سرو یا عرعر صنوبر | حدکی کم کورسه ایدر یاسمین در یاسمن

اول یوزی جنت نظر اتسه نظامی حالنه
آچلر قبرینه روزن جنت فردوسدن

وله

عشقك اولالي جانه همدم ديدكلري — درد اولدي دل حريمنه محرم ددكلري
بزم فناي عشقده جان مي پرستكن — اوكونمشدي جام آدني جم ددكلري
هجركده شويله انس طوتيدر بنمله كم — بر لحظه بنسز اولمز اول غم ديدكلري
بونقش و قد و زلف و دهانيله اي پري — سن سن جهانده وار ايسه آدم ددكلري
كورمز اولالي جشم قد و زلف اغزني — عور و رمز اولدي كوزومه عالم ددكلري
قارون كبي يره كچه نطقندن او توب — كوكدن ايندي سه عيسي و مريم ددكلري

دملر كلور نظامي بسته عشق ايچنده كم
بيك يلجه كودنور كوزه بر دم ديدكلري

اول سرو كلعذار كه چاغنده در دخي — جان جلوه كاهي طلعت باغنده در دخي
كرچه كي خال دانه لرين ديردي مور خط — جان مرغي قاره زلفنك آغنده در دخي
زلفك خمنده بكلروكه بكزمز دكل — طفل حبش كه دايه قوجاغنده در دخي
ظلميله قانمز ايچدوكنه اول پري صفت — شاهد يتر كه رنكي دوداغنده در دخي
زلفك خميله قدني بوكلدي بنفشه نك — كورمزمسن كه باشي اياغنده در دخي
اوجوق يشايسي بني كوردكچه خشم ايدر — پند پدر مكر كه قولاغنده در دخي
حسنك طبنجه اوردي اول مه بدر كره — اول پنجه نك نشاني يكاغنده در دخي
غمدن هلاك اولدي وجودي نظامينك — لولو دشك هواسي دماغنده در دخي

نكاري بكيه وهر ايچره كوكلك سز قوجم ديردم — صوين ابدال عشق اول آرزوي پيرهنده بچه
بو بنده چك الك اي نينه دشمن يه دلبر دن — اولور اولمازه ميدانه يه انده بچه يو بنده بچه
نشانه تير قهر ايدوب فلك ايندي بكا جونغ ايش — يويدر اي خدنك آه لطف ايله كچنده بچه
يولنده سالك عشقك تني در بند بر كلدر — دلاسي ايله بستره جانله در بند تنده بچه
ديدم ايكي جهانه بر قدم ايتدم ايندي كم — محبت راهيني طي ايتدي بر كيمسه سنده بچه

فنا بولدكسه چاك ايت فوريا پيراهني عشقه
اوزك شمشير عشق ايله شهيد ايله كفنده بچه

يوري هي عهدي يوق اقرارسز پيمانه شكن دلبر — يوري هي پاره سي فرد كسي نه حد غمزه زن دلبر
يوري هي لطفي يوق انصافسز نه رحم و شفقت — يوري هي جوري چوق جوري اوزانسز رفيق دلبر
يوري هي جشمي قاتل خايلي ظالم بي امان آفت — بني قانلر اچيجي غمزه زن ناوك فكن دلبر
يوري هي نار غمله يوتره بخنده قال ايدوب — بني التون كبي زرد ايلين سيمين بدن دلبر
يوري هي كند و كلزار فراغت اوزلين كلبن — نهال هجري باغ جان قوريده دكن دلبر

بو دكلو جور و بو دكلو جفا بو دكلو محنتلر
سني جاندن سون آشفته شيدايه نده دلبر

دوشلدن دل ديار هجره طورمز ديده قان اغلر — بلي هجر آزي اولسه مردم اولكان هر زمان اغلر
نيجه دمدر كه تيرك حسرتندن اي كمان ابرو — دوكوب قنلوسن سينمده زخم خون فشان اغلر
فغانم كسمدي دل بنده اولدن كاكل يارده — كه طوتساغ اولسه كافرده اسير ناتوان اغلر
زمينده جوي آقرافلاكدن باران يغر صنمك — بكا رحم ايليوب هر دم زمين و آسمان اغلر

دوشلدن كاكل رخسار دلبر هجره فوري
قويوب ايشن كوجن مسكين كيجه كوندز همان اغلر

سوداي خطي باشمه صور حق ندن كلور — لابد جهانده قول بشينه يازلن كلور
بر كون و داين اولدورين ديدي اول نكار — واحسرتا كه بلمزين اولكون نچن كلور
رد اولمز آستانه سلطان عشقده — پير و جوان و شاه و كدا هر كلن كلور
عقلم كيدر بسمدن و مبهوت قالورن — شول دم كه قرسوردن او بو يي نارون كلور

جام شرابه توبه لويم ديمه فوريا
زنهار وقت لاله و دور چمن كلور

8

شعرم که انده وصف رخ دلکشاسی وار   بکرز شویار بو خط رنکین اداسی وار
لطف ایله لی لعل کوز ومک صفتی قبه   ضایع اولور ایچنده انک جان بهاسی وار
قدکده ایروسرویله اکلند وکم بویکیم   بنجیلین آنو کده بشنده هواسی وار
کل عارضکه اولسه معارض عجب دکل   بربرک یوزلونا دبی نه حیاسی وار
مسک خطادیمش شو اچین زلفکه
رمزی اشتدی دیدی بو نکده خطاسی وار

بوکیجه باکه دوشمده صرلدی مهر منیر   او یا بخوق سنی قوچاغه ایلدوم تعبیر
خیال زلف ومیانکله شویله بخلدوم   که قیل قلم ایله نقاش ایده منز تصویر
دوشرمی چشمکه سرمست اولوب هلاک ایتمک   قوشانه غمزه لرکده میانه شمشیر
جهانی تیغ ایله اول غمزه لرهلاک اتدی   صچک کمندنه قیلدی مه منیری اسیر
کناهی نه صنما اوی لک که قتلی ایچون
کوتوره قاشکله کر یوکک کمانله تیر

قتل ایدرسه کربنی اول چشم خونریز ایلسون   صلب ایدرسه نوله بو زلف دلآویز ایلسون
اکلنی من ایدوکوز اول تازه رخسار اکلسون   قتل ایدرسن چونکه چکسون تیغنی تیز ایلسون
سینه مه تیغنی خون آلود اتسون اول نکار   بهوشی جان الماغه اول ایتی کمیز ایلسون
طولدوریب قانم میله زخم تیزی کاسه سن   بزم غمده باکه جام عشرت آمیز ایلسون
اچسون کوزکوره امری دردمندکی قانینی
ای طبیب جانه کوزک بیماری پرهیز ایلسون

غصه یه خال لبک کلدی دل پرهوسه   طاقتم یتمز یکن سایه یه بال مکسه
دل وجانه بلبله سن یوزی کلزاری جان   شاخ کلدرله چمن دوندی شبک قفسه
طرف دینه کریانده کورن کربوکیجه   باکه دریجه کنارنده اولان خاروخسه
مهنوده دیلر وار ناله لر ایلر هردم   فلکه بکزدور عشق یولنده جرسه
امری خاک اولمشکن قالقه یوزم عزت ایدوب
جانب یارده اوستومه چخنکیم بیت رسه

حدوندی بوکوه چوخ ستمکار مدد   یولیا کلدی بوکیجه طالع کمراه مدد
بی عزم سفر ایلدی اول ماه مدد   کتدی ناکاه مرادیه دل اکاه مدد
ندی ینه دردی بنی آه سحرکاه مدد   ینده ین آه مدد نیلیه یم آه مدد
مدد الله مدد هی مدد الله مدد

بشدی جان درد غم هجر نکار هیده ین   تن نزار اولدی فکار اولدی نه چاره سی ده ین
کتدی دل ایدی صبر و قراره نیده ین   جوی اشکی قویه لوم ناله و زاری نیده تین
کم ایر کورمدی اول ماه عذاره نیده بین   قوندی طالع نیه ین دوشدی ستاره نیه ین
مدد الله مدد هی مدد الله مدد

حسرتده قویوب کیده یا اول ماه جمال   ایلدی قاشی خیالی تن افکاری هلال
هلال اولدی وجودم غم غصه یله خیال   بیله کیمک ایسه یوق جسم ضعیفده مجال
هجر ایسه مهلک وصبر ایسه بکا امر محال   بلمزم نیجه یم نیلیه یم نیجه اوله حال
مدد الله مدد هی مدد الله مدد

دیدی که کوکل اولمشیدی یار یله یار   عیش و عشرتده بیدی آنوکیله لیل ونهار
ایدیم ناکاه مدد آفت چرخ غدار   بنی حسرتده قویوب ایتدی اوده ترک دیار
اولدم آواره وسوداز ده وزار و نزار   درد فرقت الم هجر بکا ایلدی کار
مدد الله مدد هی مدد الله مدد

فوریا کیده یا اول یوزی کنش عارض نور   دیده مک نوری کیدوب قالمدی سینمده سرور
جسمه آفت ایرشدی دلمه کلدی فتور   آز قالبدر کم ایدم عالم ارواحه عبور
کیج خداییه اولوکی ایله دعای مهجور   دیکی یارب مدد ایت یارده اتمه بنی دور
اصغا
مدد الله مدد هی مدد الله مدد

وله

دلرسک شمع وش ایچ اسکانور صفا کلسون   محبت نارنه دوش جسمکه اول فنا کلسون
تنزل ایلیوب سلطان دهر وارمه مرد ایسک   محبت شاهی اول دایم کداوش اولسکا کلسون
در شاه محبتدن مراده ایرمک یوقدر   اولی کلسون کچی کلسون غنی کلسون کدا کلسون
بلای عشقه درمان استر ایسک ای طبیب جان   دوا ایرینه بن دلخستیه حقدن بلا کلسو
قناعت اختیار ایت فقرله فخر ایله ای فوزی
نعیم هردو عالمدن اگر درسک فنا کلسون

اکرچه سود کی اول لب دوی مشک افشانیدر … کوکل حکه بیله میسن که یکدر ر یا بیدر
نه یزدی سیب زنخدانکه اوزره خطک کم … قبح اهلنی سربسر اتدی رسوا بیدر
رشک قویوب کل باغه محبت اتر ونیچوه … بر قدی حبه فلک عندلیب شیدا بیدر
سحر کلک یوزنه صو سپردی ژاله مکر … کورنجه عقلی کیدر مش اوروی زیبا بیدر

نکار لاله عذار اوی کیدرر دیر سک
دیار غم دلو سی شهر عشق رسوا بی

یاد چقد قچه قیوده کورن اول رخساری … بکزدر مطلع دیدار ه درو دیوار ی
جامه خوابنده ماکر اول مهی عریان کورمش … حیرت المش متحیر اویلیک دیواری
شاخ کل تکیه ءِ کلشنده بر ابد الکدر … داغ خونینی کل سرخ الفیدر خاری
غیره اچمه دیو کوز بنجره سن محلدی یار … ره مک صنمه کوزم ابجره سر مسماری

حصه اتدک غمی مجنو نیله فرهاد یله
انده ای امری بن الدم غم عشق یاری

حالم مشوش اتمک اکی زلفنک ایشی … اشفته ایلدی بنی ای دل اوبر کیشی
فتان کوزکده فتنه چوغ آدملر اولدرر … الا انک قیا قیا عاشقه باقیشی
غمزک خدنکی یاره لری قاتی آچیمش … یرلر کباب جانمی قا بیشمه قا بیشی
شیرین لبک شوده کلوبی ذکر اتدی خسروا … کیم قاله یدی غنچه نک اغزنده دیشی

صفا دوزندی لشکر ژکان چشم یار
اکه نجه مقابل اولور اوی بر کیشی

جانا وجودکی ایدی جهان باغنه نهال … دردا که سنک ضعف آنی اتمش شکسته حال
کرچیکه دوشدی شاخ وجودک سنک ضعیف … قیلدی بنم شکوفه ءِ اشکو می پایمال
شاخ وجودکه اوزره فندق سیم سیمدی … زرد ایتدی تاب ضعف آنی نارنج زر مثال
ضعف ایده یا وجودکی زردو دوتاینه … سن قاشی یایه اوکیفو را ولدی ندم هلال
زرد ایدیا وجود شریفوکی تاب ضعف … دردملرم کوزمدن اقیدر سرشک آل
خاشا که باد ضعف اکه شاخ وجودکه … اشتدی وصف زلفوکه اولدی غمیله دال

خاشا انک وجودینه زرد ایده سنک ضعف
خورشیده امر یا ایره می سنکدن زوال

الالای بهم وزحم دل وجان
دل وجان عنبرین خالینه مجمر
متاع دردینه جانم خویدار
وفاده حسن واخلا قیله مشهور
نیازم ارند وغنچه امل نازم
سلام وآرزومندیمی نه حد
قبولک ایلدم اولدن غلامی
یوکلک یل کبی یلدم یورکدم
سنا متلیغله عار ایده کوردم
کلیم الستنه چون طبلم چلندی
یوزومی کوجه کم باشم ترا اندی
جمیعی بلدی کو دشمن وکر دوست
تو بلدر ای پشت و پناهم
شها شوکم اولامی مست و شیدا
نه وارنه حد ایله احوال عشقک
اکو طوتمسدی سترن خلایق
اکر شیرین شو سیتمیدی نهاسنی
جمیعی خلقه اولمشدر ملامت
محبت شمعه بکزر شیشه سی دل
نه وار بو قصه دن سن ایلسک عار
کلم کورندی آچیلدی چوباشم
شوکم نه درد اوله وعشقدن دور
شعر
عجبی خلقه اوکسم ملامت
بنی احیا قلوب کوستر کرامت
خواجه بولنمز استقامت

دل وجان ملکنه حکم ایتی سلطان
چیچیک نافه سیدر مسک وعنبر
کمند زلفنه کوکلم کرفتار
سخاده لطف وحسانیله مذکور
غیب اولدو قچه یار دلنوازم
تحیات ودعا کم اوله نه عد
یره یوز صوبی بیکی سنک ونامی
فراقک ودنه صبر ایده کوردم
یلا بزر دیو انکار ایده کوردم
جهان آوازه سندن یقولندی
شوی عشق اودی کفنه اتدی
کسندن قلمشم در درد دل خوست
کسن قبله بکی سجن کامم
عجبی قلسه جان سترنی هویدا
هلا متلقدر اول جای عشقک
اکلمازدی عذر آییله وآهی
بلور مازیدی فرهادک نشانی
انکچون قلدی اندرون حکایت
تچین شمعه اولیسر صرچه جایب
بنم مخزم درای یار وفادار
عمکدن سلمه دوکلسون قویاشم
ادر تعییب طوتمز بنی معذور
خرامان سرو رعنادر بوقامت
چو شیدا نه نظر قیله کوزنکک
کوزم یاشیله بعزم آتشندن
سمای جانیله سنی سولدی

جانی ملکی الطافیله معمور
ازی خسرو نشاه ولعل شیرین
چیچیک سنبلی نسرین وکل کوش
کاله سیرتی پر حدو غایت
ایوک امرینه رام اولسون فلکلر
قبول ایت بندن ای یار وفادار
فراقکدن ایدب خودرا یقلر
اکرچه یورودیکن ساغ سلامت
ولی اشتدی دیدز عام اکو خاص
جهانه یابدی دویدز دستانم
بواولدی آدیلز اجدو مشهور
کوکل اولماد وغیچون محو مکدن
سچک زنجیرلنک دیوانه سیم
انک سرن که اولا لای باب
اکر اولسیدی عشقک جای مکنون
غم خورشیده دن قلدو غچون یاد
عجبی فاش اولسه راز عشقک
نه دکلو کوزلسه محرمی عشق
ینرکن نار اولیجق صرچه دن او
بلی اولکم چلوبدر اهل دل در
نکلدرلر چو که بن دیوانه خویش
چو جانم سری اولمشدر هویدا
قوبار چون قیام ایی قیامت
اللهدن جانی کم الز سلامت
هویدا اولدی سوم زی ندامت
یدی اقلیمه رسوا در نمامت

حصال صیبت اخلاقیه
یوزی بدر وقو شمش انده
لبنیک شکری شیرین ورکوش
جمالی صورتی اوسن نهایت
دعای دولتی الیسون ملکلر
که اولدم یار یچون کرانبار
کوردم یاشومه رسوا ایتقلر
دلا مزدم که اولیدم سلامت
که المدن یره لسدی چکردی
نفیر وناله وآه وفغانم
کسن پرتی به سو میشم بن ای حور
یور اکم یا پشی طلوبدر عمکدن
جمالک شمعنک پروانه سیم
نه حاجت سیلک ایدر خو خابی
خبر اولماز دی دلدرده مجنون
جهانده داستان اولدی فرهاد
که اولور کوزیشی غماز عشقک
بلورز سک بو کبی غمی عشق
کوریور ابجودن طشره پرتو
بلور تعییب خلقدن خجل در
نه در سه قو دسون هر یره ایش
بو شوی انده اول معنیش
الم چون وصلکه ارز نکدن
سینچ لعلکیله المشکین
مقیم اولا عشقک بوجانک
م تا

[illegible]

بن وآر ماغه صنمك كيم بني بادم قومز
آتمنومه طولسش چونكم ملامت خاربدر
مصحف حسنن اوپوب سورمكه طودم يوزمه
كوه يوزی شوقن دوزوم جانه دلفی قصدایدر
كمسه بلمزدی مجی تسوز عشقده خبر
ولـه ظاهر ایلار عالمه بوسری اشعارم قومز

طالعمدره دوستلر بخت سیه كارم قومز
آخز اول چاك اتمنجه جامهٔ عارم قومز
مانع اولور آره یرده زلف زنارم قومز
اكلدر بلبل كبی حال دل زارم قومز

دخ چمنده یار چوزوب زلف باغنی
سنك جمال حسنكی هر كیم كوره شها
زار بلغ اتشه نی كبی دل طلكی صبحدك
چاه ذقنده حبس مؤبد ایدوب نكار
هجری یولنده دل دوشه یلی ولكی غمه
بردم مجی اولمیه هشیار خسته دل
روز ازلده ایچه لی عشقك شرابنی

دهرك معطر ایلدی اولدم دماغنی
اولمز عجب كه كرلرینده بغری یاغنی
طنبور كبی بوردی زمانه قولاغنی
جاسوس دیو صقلدی كوكلم اولاغنی
یقدم زمانه هینه مجنغز چراغنی

اول صبی لیلی ادمزدم باكه مجنونم دیه
یولنه جاه ویرمكه انكچون اقراریلدوم
اومرم شو كم بیاشم اشترکره نكار
دال دولت اول بكا یتیرمی بو دنیاكیم
دلبر اولدر ای محمد خستم ایدیجك عاشقه
ولـه بوینكه بند ایلوم زلف همایونم دیه

كزمسوه كلسون بلا طاغنده محزونم دیه
حبس ایدوب چاه زنخدانده مدیونم دیه
قنده دركلسوه بر اول درمكنونم دیه
نازله اول چشم نركس تاكه مفتونم دیه

اختیاری فقرایدن دركاه عنوان استمز
شوكت استغنا سریرنه اوتردی شاه وار
شعلهٔ آهی كمكم عالمه پرتو صالر
سینه یه هر كه كسدی نعل بقدی تازه داغ

زاد عمدن اوزكه هركز كندویه نان استمز
سر تسر اولماغه هفت اقلیمه سلطان استمز
ذره یه آلمز كونی اول ماهتابان استمز
ایلمز باغه نظر سیر كلستان استمز

ولـه ای محقق یار الندن بر قدح نوش ایلین
خضر الندن كرا ولرسه آب حیوان استمز

بندكوش ایتمدكلا الله اله عاد اتكن
بكادردی كلور درد و بلا محنت و غم
مذهبده آیزدلداده بیتشسه نه عجب
خنده داری لب وصلنده بوسه سن آل

قوندردلرسه دسونلر طوتدكو دیاد اتكن
مشكل اشدر كشی كو طوتده ستمكار اتكن
قندكم كل آچلور طوتر آنك خار اتكن
اوبنوب خشمه كلبجك قومد انكار اتكن

T.C.
HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ